

Programi i lëndës “Mikrobiologji dhe imunologji”	
Lëmi	Shëndetësi
Profili	Farmacit
Niveli	I
Klasa	Klasa 11
Fondi i orëve të lëndës:	35 javë x 2orë/javë = 70 orë gjithsej
Programi i hollësishëm i lëndës	
Kapitulli I: Mikrobiologji e përgjithshme	
a) Qëllimet e kapitullit	
Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të: <ul style="list-style-type: none">- theksojë rëndësinë e mikrobiologjisë;- përshkruajë infeksionet dhe llojet e infeksioneve;- shpjegojë infeksionet bakteriale;- interpretojë strukturën e baktereve.- përshkruajë ndërtimin e qelizës bakteriale;- përshkruajë fiziologjinë, metabolizmin dhe të ushqyerit e baktereve.- përshkruajë rolin e ekologjik të mikroorganizmave.- shpjegojë ndikimin e faktorëve fizikë dhe kimikë në mikroorganizma.- theksojë ndikimin e kimioterapisë dhe të antibiotikëve në bakterie.- përshkruajë infeksionin dhe sëmundjet ngjitëse.- Shpjegojë burimet e infeksionit dhe sëmundjeve ngjitëse.- shpjegojë për morfologjinë dhe strukturën e baktereve;- tregojë për ndërtimin e qelizës bakteriale;- shpjegojë mënyrat e zhvillimit dhe të përhapjes së infeksionit;	
b) Temat e kapitullit	
<ul style="list-style-type: none">- Rëndësia e mikrobiologjisë.- Infeksionet dhe llojet e infeksioneve.- Infeksionet bakteriale.- Struktura e baktereve.- Qeliza bakteriale dhe ndërtimi i saj.- Fiziologjia e baktereve.- Metabolizmi dhe të ushqyerit e baktereve.- Ekologjia e mikroorganizmave.- Ndikimi i faktorëve fizikë dhe kimikë në mikroorganizma.- Ndikimi i kimioterapisë dhe i antibiotikëve në bakterie.- Infeksioni dhe sëmundjet ngjitëse.- Burimet e infeksionit dhe të sëmundjeve ngjitëse.- Virulenca e mikroorganizmave.	
c) Udhëzime didaktike për kapitullin	
Rekomandohet që mësuesi të: <ul style="list-style-type: none">- ilustrojë me anë të figurave dhe të vizatimeve sa është e mundur temat e kapitullit;	

<ul style="list-style-type: none"> - përcjellë me kujdes përparimin e nxënësve gjatë shpjegimit; - nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe; - pyes me gojë për të kontrolluar nivelin e të kuptuarit të nxënësve
d) Kushtet për realizimin e kapitullit
<ul style="list-style-type: none"> - Atlasi mikrobiologjik - Fjalori të mikrobiologjisë - CD-programe - vizatime, fotografi
Kapitulli II: Imunologjia
a) Qëllimet e kapitullit
<p>Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - shpjegojë rëndësinë dhe kuptimin e imunologjisë si disiplinë e shkencave mjekësore; - bëjë dallimin midis qëndresës dhe imunitetit; - përshkruajë llojet e imunitetit; - përshkruajë ndikimin e të gjithë faktorëve fizikë, kimikë dhe biologjikë në rezistencën e organizmit; - përshkruajë reaksionet antigjen-antitrop dhe imunitare; - theksojë rëndësinë dhe ndikimin e vaksinave dhe serumeve në organizëm; - shpjegojë konceptet si: ndjeshmëria e shtuar, anafilaksia, alergjia; - përshkruajë mekanizmin e shokut anafilaktik; - shpjegojë autoimunitetin; - shpjegojë inxhinierikun gjenetik;
b) Temat e kapitullit
<ul style="list-style-type: none"> - Rëndësia dhe kuptimi i imunitetit. - Qëndresa dhe imuniteti. - Llojet e imunitetit. - Faktorët mbrojtës. - Reaksionet antigjen-antitrop. - Reaksionet imunitare (serologjike). - Vaksinat dhe serumet. - Ndjeshmëria (sensibiliteti) - Anafilaksia dhe alergjia. - Mekanizmi i shokut anafilaktik. - Autoimuniteti. - Inxhinieringu gjenetik.
c) Udhëzime didaktike për kapitullin
<p>Rekomandohet që mësimmshënësi të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - shpjegojë përmbajtjen e temave duke përdorur skema apo foto për të lehtësuar të kuptuarit e nxënësve; - ilustrojë ligjëratat me shembuj dhe ushtrime konkrete; - angazhojë nxënësit në grupe të vogla punuese; - përpilojë pyetësorë me zgjedhje të shumëfishta në fillim dhe fund të kapitullit.
d) Kushtet për realizimin e kapitullit:
<ul style="list-style-type: none"> - CD- programet - materiale nga interneti - materiale tekstuale

Kapitulli III: Mikrobiologjia speciale

a) Qëllimet e kapitullit

Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të:

- shpjegojë për koket piogjene;
- përshkruajë rolin e streptokokeve
- shpjegojë rëndësinë e stafilokokeve
- shpjegojë për Pneumokokët;
- shpjegojë rëndësinë e Gonokokëve;
- shpjegojë për bacilet e difterisë, TBC, leprës etj.
- Përshruajë rolin e Enterobaktereve.
- Shpjegojë për Salmonellat, Shigelat,
- Përshkruajnë rëndësinë e izolimit të bakteria coli.
- Shpjegojë bakteret e gjinisë hemofilus.

b) Temat e kapitullit

- Koket piogjene – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Stafilokokët – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Streptokokët – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Pneumokokët – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Gonokokët – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Bacilet e difterisë, TBC – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Enterobakteret – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Salmonellat – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Shigelat – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Bakteria E. Coli. – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Klepsiela – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia
- Bakteret e gjinisë hemofilus – klinika, zbulimi, izolimi, trajtimi dhe profilaksia

c) Udhëzime didaktike për kapitullin

Rekomandohet që mësimsdhënësi të:

- ilustruajë me anë të figurave dhe të vizatimeve sa është e mundur temat e kapitullit;
- përcjellë me kujdes përparimin e nxënësve gjatë shpjegimit;
- nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe;
- shpjegojë përmes shembujve të ndryshëm nga jeta e përditëshme;
- ilustruajë temën me anë të vizatimeve dhe të figurave;
- nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe.
- përdor pyetje përgjigje me gojë për të kontrolluar ecurinë e të kuptuarit të nxënësve;
- organizojë testim me shkrim për vlerësimin e nxënësve duke përdorur pyetje të kombinuara.

d) Kushtet për realizimin e kapitullit:

- prezantimi interaktiv me sllajde
- përdor mjete bashkëkohore të TI (CD, grafoskop , sllajde)
- vlera standarde laboratorike

Kapitulli IV: Virusologjia mjekësore

a) Qëllimet e kapitullit

Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të:

- shpjegojë për viruset dhe veçoritë e tyre;
- analizojë ngjashmërinë e viruseve me bakteret;
- tregojë për sëmundjet virale;
- shpjegojë karakteristikat e përgjithshme të virusologjisë speciale

- Përshkruajë ndërtimin e Virusit të ARN-së
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të poliomielitit,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e ECH, virusit të gripit dhe fruthit
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të tërbimit,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të rubeoles,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të HIV,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të AND-së,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit Herpes, \
- Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të variceles,
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.
- shpjegojë ndërtimin e Virusit të Hepatitit
Metodat e izolimit, diagnostifikimin, trajtimin dhe diagnostifikimin e tij.

b) Temat e kapitullit

- Veçoritë e përgjithshme të viruseve, madhësia, ndërtimi dhe shumimi i viruseve.
- Influenca e viruseve.
- Seleksionimi dhe tropizmi i viruseve.
- Patogjeneza e infeksioneve dhe zhvillimi i imunitetit
- Virusologjia speciale.
- Virusi i ARN-së
- Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike.
- Virusi i poliomielitit,
- Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike
- ECH, virusi i gripit, i fruthit
- Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e venies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike
- Virusi i tërbimit,
- Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike
- Virusi rubeola,
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike
- Virusi HIV,
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike
- Virusi AND,
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe prevenimi, diagnoza laboratorike

- Virusi Herpes,
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe
prevenimi
- Virusi varicela,
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe
prevenimi, diagnoza laboratorike
- Virusi i Hepatitit
Epidemiologjia, diagnoza virologjike, rrethanat e vënies në dukje, trajtimi dhe
prevenimi, diagnoza laboratorike.

c) Udhëzime didaktike për kapitullin

Rekomandohet që mësuesin të:

- ilustrojë me anë të figurave dhe të vizatimeve sa është e mundur temat e kapitullit;
- përcjellë me kujdes përparimin e nxënësve gjatë shpjegimit;
- nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe;
- shpjegojë përmes shembujve të ndryshëm nga jeta e përditëshme;
- ilustrojë temat me anë të vizatimeve dhe të figurave;
- nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe.
- përdor pyetje- përgjigje me gojë për të kontrolluar ecurinë e të kuptuarit të nxënësve;
- organizojë testim me shkrim për vlerësimin e nxënësve duke përdorur pyetje të kombinuara.

d) Kushtet për realizimin e kapitullit:

projektor dhe transparente
tekste mësimore,
udhëzues,
katalogë